

Egyesületi ügyek

65 éve termel a nagylengyeli kőolajmező – Szakmai nap és szakestély Gellénházán

Az OMBKE KFVSz Dunántúli Helyi Szervezete és a MOL Nyrt. KTD KEKT nyugat-dunántúli termelési egysége meghívására kettős ünnepre érkeztek 2016. október 21-én Gellénházára a nagylengyeli kőolajmező életében (feltárásában, termeltetésében és működésének meghosszabbításában) közreműködő egykori és jelenlegi vezetők, munkatársak és a megjelent vendégek. Ezen a napon emlékeztek meg a nagylengyel kőolajmező megtalálásának 65. évfordulójáról, valamint az OMBKE Kőolaj-, Földgáz- és Vízzakosztály elődje, a Dunántúli Olajvidéki Osztály megalakulásának 75 éves évfordulójáról. A szép számban megjelent érdeklődőket a KFVSz DHSz nevében *Dobos Szabolcs* köszöntötte, aki egyben az ünnepségsorozat demonstrátora is volt.

A nagylengyeli mezőt érintő megemlékezés az *NL-1* kútnál lévő emlékkő megkoszorúzásával vette kezdetét (1. kép). A mező 60. évfordulóján 2011-ben felállított emlékműnél a MOL Nyrt. részéről *Gál Csaba* és *Takács Gábor*, az OMBKE nevében *Molnár Zsolt*, az OMBKE KFVSz elnöke és *id. Ósz Árpád*, a KFVSz exelnöke, valamint *Vugrinycz József*, Gellénháza és *Scheiber Ildikó*, Nagylengyel polgármestere tisztelgett koszorúik elhelyezésével.

A nagylengyeli mező és a szakosztályelődünk történetét röviden bemutató kamarakiállítás (2. kép) a Gellénházi Művelődési Házban *Tóth János*, a Magyar Olaj- és Gázipari Múzeum igazgatója nyitotta meg.

A szakmai nap *Takács Gábor*, a MOL Nyrt. KT. Dél-magyarországi Termelés vezetőjének köszöntésével és az

elhunyt társakra való emlékezéssel kezdődött. *Dobos Szabolcs* levezető elnök felolvasta az írásban beérkezett üzeneteket: *Dr. Jáni János* a mező életében jelentős szerepet játszó *Dedinszky János* geológusról és munkásságáról írt megemlékezését, és az akadályoztatása miatt távol lévő *Török Károlynak*, a DHSz elnökének üdvözlő sorait. A házigazda „olajos települések” polgármesterei, *Vugrinycz József* és *Scheiber Ildikó* köszöntésükben megemlégték, hogy konstruktív, egymást segítő együttműködés volt és – a lehetőségekhez képest – jelenleg is van a kőolajipar és a községek között. Például a Nagylengyeli Értéktár részeként felvették a nagylengyeli olajmezőt.

A Gellénházi Vegyeskar férfitagjai pedig katona- és btyárdalokkal kedveskedtek a rendezvény résztvevőinek.

Jármai Gábor olajmérnök, az OMBKE KFVSz DHSz korábbi elnöke, az OMBKE KFVSz Budapesti Helyi Szervezetének elnöke szakosztályelődünk, a Dunántúli Olajvidéki Osztály megalakulásáról tartott igen érdekes, sokak számára kevéssé ismert adatokkal „fűszerezett” előadást.

Gál Csaba, a KT Magyarország MOL Termelési Régió vezetője „A KT Magyarország jelenlegi helyzete és aktuális kihívásai” címmel tartott előadásában a mező jövőjéről, továbbélési, ill. felélesztési lehetőségeivel kapcsolatos elképzelésekről, a környéken tervezett kutatásokról tájékoztatta az érdeklődő hallgatóságot.

Bíró Károly kútmunkálati vezető mérnök „Az *NL-282/a* sz. kút kitérése” c. előadásában számos ábrával és egy 24 perces filmmel szemléltetve beszélt a kitérés okairól.

Ferincz György rezervoár mérnök-szakértő „A Nagylengyeli mező 65 éves. Tények-Eredmények-Jövő” címmel tartott előadást.

Udvardi Géza aranyokleveles olajmérnök „Politika és az olajipar – Adalékok Nagylengyel olajmező történetéhez” című előadásában az 1956-os eseményekben érintett olajos szakemberek sorsának alakulásáról közölt eddig nem publikált tényeket. Utalt a témában – a MOGIM gondozásában – hamarosan megjelenő kiadványra (szerkesztők: *Horváth Róbert*, *Tóth János*).

Nagy tetszéssel fogadták a *Benczik Ferenc* által készített vetített képes összeállítást az *NLT-2* főgyűjtő építésétől a felszámolásáig tartó időszakról, valamint a nagylengyeli olajmező életével kapcsolatosan a Magyar Filmhíradóban megjelent korabeli tudósításokból készült összeállítást.

A szakmai nap az immár hagyományosnak mondható szakestéllyel zárult, ahol a komoly pohár beszédet *Udvardi Géza* tartotta, felelevenítve az egykori szakestélyek korelnökének, *Buda Ernőnek* az alakját, mottóként idézve tisztelt és szeretett elődünk szakmai és életfilozófiáját. A felszolgált krampampuli hatására pedig igen jó hangulat kerekedett.

(dé)

A „vasember” volt a budapesti klub vendége

A Bányászati Szakosztály budapesti csoportjának október 4-i összejövetelén, a tavaly megkezdett „pályaelhagyók” sorozatban *Kropkó Péter* okl. bányamérnök, triatlonista volt a vendég.

Az orvos családból származó *Kropkó Péter* példaképei, a magyarok öshazáját kereső *Juliánus barát* és *Jókai Berend Ivánja* alapján választotta ezt a pályát. Bányamérnöki diplomáját 1988-ban szerezte meg. Rövid ideig dolgozott a szakmában, majd utána teljesen a

sport, a triatlon töltötte ki az életét.

Sikeres sportpályafutást tudhat maga mögött: 17-szeres magyar bajnok, 51 hosszú távú nemzetközi versenyen indult, ebből 6 *Ironman-t* (Vasember) és 7 hosszú távú versenyt nyert meg. Felkészülése és versenyei során 650 ezer kilométert kerékpározott, 250 ezer kilométert futott és 75 ezer kilométert úszott.

Kropkó Péter elmondta, hogy a bányászatban alkalmazott túlbiztosítást vitte át a sportba: mindig többet edzett, hogy a versenyen ne érje meglepetés. A négy gyermeket nevelő kollégánk ma magánvállalkozó, az „Ironman Budapest 70.3” verseny társtulajdonosa, szabadúszó (futó és bicikliző) menedzsereknek adja át tapasztalatait, életelveit, amiket velünk is megosztott. Álljon itt néhány: Legyenek álmaink, akkor van célunk, amiért tenni kell! Úgy tervezek, mintha örökké élnék, úgy élek, mintha holnap vége lenne! Mindannyian függők vagyunk, csak jó dologtól függünk!

A renghagyó klubnap a renghagyó emberrel jókedvű, vidám beszélgetéssel ért véget.

Martényi Árpád

Kunoss Endre sírjának megkoszorúzása

Káloz Község Önkormányzata és az Országos Magyar Bányászati és Kohászati Egyesület Székesfehérvári Területi Szervezete szervezésében 2016. november 3-án a hagyományos ünnepség keretében a kálozi református temetőben koszorút helyeztek el *Kunoss Endre*, a Bányászhimnusz írója síremlékén.

Az ünnepségen műsort adott a Kálozi Nyugdíjas Klub.

Szerkesztőség

Előadás a bauxitbányászatról

Az OMBKE veszprémi csoportja szervezésében Veszprémben, a MTESZ Veszprém Megyei Szervezetének székházában 2016. november 15-én *Károly Ferenc* okl. bányamérnök, okl. bányaiipari gazdasági mérnök – aki 2002 és 2013 között a bauxitbányászati divízió (Bakonyi Bauxitbánya Kft., majd MAL Zrt.) műszaki igazgatója volt – tartott előadást „A hazai bauxitbányászat 1996-2013 közötti története” címmel.

A Hungalu Tröszt privatizációja 1995-ben kezdődött. Ennek keretében 1996-ban privatizálták a Bakonyi Bauxitbánya Kft.-t, ahol magyarországi társaságok szereztek tulajdont: 90%-ban a felhasználók, illetve a menedzsment és 10%-ban a dolgozók. 2002-ben, miután a mosonmagyaróvári timföldgyár megszüntette a bauxit-feldolgo-

zást, csak egyetlen vevője maradt a bauxitbányászatnak, az ajkai timföldgyár. 2002-ben a bauxitbányászat központja Ajkára költözött.

2005-ben a MAL Zrt. kivásárolta a bauxitbányászati tevékenységet a Bakonyi Bauxitbánya Kft.-től. Ettől kezdve a teljes bauxitbányászati tevékenység és a 400 munkavállaló átkerült a MAL állományába.

Az előadó beszélt még a hazai, üzemszerű bauxitbányászat kezdetétől (1926) bekövetkezett szervezeti változásokról, a hazai bauxit-előfordulásokról, a területenkénti termelésről (az összes kitermelt bauxit mennyisége meghaladta a 110 millió tonnát), a bányabezárásokról. A 2005 utáni bauxitbányászat főbb jellemzői voltak: a bányászat és a felhasználás egy gazdasági társaságon belül történt; a bauxitigény 2/3 részét hazai, 1/3 részét import (Bosznia-Hercegovina, Montenegró) biztosította; a bányászat költségcentrumként működött elkötelezett, magas szakmai színvonalú, de korosodó szakembergárdával. A bányanyitások engedélyeztetési eljárásai sok energiát igényeltek, de általában sikeresek voltak. Az utolsó években az 1940-es években üzemelt, kis mélységű nyirádi mélyműveléses bányákban vesztességként ott maradt bauxitot sikeres külfejtésekkel „tisztazták le”.

Az előadáshoz hozzászóltak, illetve kérdéseket tettek fel: *Németh György, dr. Buzási István, Kovács András, Huszár József, Pölczmann István* tagtársak.

Németh György

A „fúrosok” doyenjének köszöntése

A szakmai vezetői, egykori kollégái, az OMBKE KFVSz és a BOK képviseletében megjelent tagok és tisztelői 2016. november 17-én a budapesti Fekete Arany Klubban rendezett összejövetelen köszöntötték a 90 éves *Barabás László* vasdiplomás bányamérnököt, a „fúrosok doyenjét”. Az ünnepeltet és családtagjait – fiát, leányát és vejét –, valamint a megjelenteket *dr. Szabó György*, a BOK elnöke üdvözölte.

Barabás László és dr. Szabó György

Ezt követően *Barabás László* idézte fel életének fontosabb történéseit és a 40 éves olajipari tevékenységének legemlékezetesebb eseményeit, kiemelve a szakma technikai fejlődésének vívmányait, fontosabb mérföldköveit és megemlítve azon személyeket, akiktől pályája során segítséget, támogatást kapott. Nagy figyelemmel és érdeklő-

déssel kísért beszéde befejeztével megköszönte a munkatársaitól, de legfőképpen a családjától kapott támogatást.

A köszöntők sorát az egykori egyetemistatárs, pályatárs, barát, a vasdiplomás *Csath Béla* bányamérnök nyitotta meg, beszélt a közel 75 éve tartó személyes és szakmai kapcsolatokról. A továbbiakban az ünnepezt szakmai és emberi tulajdonságait méltató, személyéhez fűződő emlékeit felidéző beszédek hangzottak el *dr. Dank Viktor*, *dr. Hingl József*, *Illés Miklós*, *dr. Szalóki István* részéről.

Az ünneplők ajándékát, egy fűrödudat beépítő munkás szobrát – *Ivancsics Sándor* aranyokleveles olajmérnök alkotását – *dr. Szabó György* adta át *Barabás Lászlónak*, akinek köszönő szavai után a jelenlévők még tovább maradtak egy kis baráti beszélgetésre.

(dallos)

Bányász szakestély Tatabányán

2016. november 25-én délután a tatabányai Bányászati Múzeum és Ipari Skanzenben gyülekeztek a rendezők, a tisztségviselők, a fiatal önkéntesek. Izing Ferenc titkár eligazítást tartott, kiosztotta a feladatokat, majd mindenki gyakoroltan – hiszen nem először csinálják ezt – hozzálátott a munkához. Terítették az asztalokat, hordták a söröket, kicsomagolták a korsókat, nekiláttak a zsiros kenyér és tepertő tálalásához, beszerelték a hangosítást stb. Volt olyan, aki a részvételi díjat szedte, mások fogadták a megjelenteket és osztogatták a belépő italokat. Dicséretes volt tapasztalni azt is, hogy néhány kolléga a saját pálinkájából hozott egy-egy üveget kóstolás céljából. Így volt füge, szilva, alma, egyes pálinka a fogadó asztalon.

18 órára minden rendeződött, a firmák, a balekok, a vendégek megérkeztek, az asztalokhoz ültek, majd felhangzott a „Nincs még nekünk elnökünk” című dal. A választás „nem pillanatnyi ötletből eredően” *Bársony Lászlóra* esett, aki nyomban elfoglalta az elnöki pulpítust és azonnal kijelölte *Csaszlava Jenőt* háznagynak; *Kelemen Zoltánt* kontrapunkt-nak; *Györfi Gézát*, *Tarjáni Antalt*, *Erős Andrást* (a triumvirátust) cantus praesesekeknek; *Izing Ferencet* és *Sóki Imrét* garatöröknek; *Fecskés Zoltánt* és *Mokánszki Bélát* balekcsőszöknek; *Pacsai Imrét* és *Virág Károlyt* konzekvenciának.

Miután a tisztségviselők átvették a szalagjaikat, a háznagy felolvasta a „szigorú” házirendet, amelyet *Szabó Csaba* ultra supra veteranissimus hitelesített.

Sajnálatos módon az egy évvel ezelőtti szakestély óta *Benyőcs Ferenc*, *Hontvári János*, *Erdélyi István*, *Szakáll Antal*, *Vétek Vendel*, *Visnyovszky László* tagtársak eltávoztak az élők sorából. A szakestély résztvevői egy perces néma felállással adóztak emléküknél, majd a hagyományoknak megfelelően az Örök Ifjúság Kövén az elnök eltörte a nekik szánt korsót, hogy abból többé már senki se ihasson.

Az elnök köszöntötte a dorogi, az oroslányi helyi szervezet, a Vértesi Erdőgazdaság, Tatabánya város vezetőit, a jelen lévő kohászokat. Külön üdvözölte a Miskolci Egyetem, valamint az általa – a selmeci hagyományokkal megfertőzött – Óbudai Egyetem képviselőit.

A szakestély tiszteletére az alkalomhoz illő, névre szóló korsó készült, amelyből a firmák az elnök felszólítására

ihatták a sört. Ezeknek a korsóknak a felavatására mondta el *Szilvási Csaba* költő a kupaméltató versét, amelyet a résztvevők nagy tetszéssel fogadtak.

Balogh Csaba kapta az elnöktől azt a feladatot, hogy a „Jó szerencsét! Emlékév” nem hivatalos nyitányként, a komoly pohár keretében mondja el megemlékezését. Firmatársunk felidézte a tatai medence széntermelésének 120 évvel ezelőtti kezdetét, a szénkutatásokat, az aknahajtást és az első csille szén kihozatalát. Összefoglalta annak történelmi eseményeit.

A komoly pohár elhangzása után a balekcsőszök akcióba léptek, a teremben helyet foglaló majdnem 30 oda nem illő személyt vettek számba, és néhányukat kiemelték a dicső firmák közül. A nagy munka közben *Kiss Csaba*, *Fecskés Zoltán*, *Korompay Péter* szórakoztatták a közönséget humoros hozzászólásaikkal. A terem hangos volt a nevetéstől, a vidám beszólásoktól, többször a taps is felhangzott.

A humoros hozzászólások végére *Dörömbözy Béla*, segítőtársaival együtt, elkészítette a krampampulit, amelyet az elnöki pulpitus elé helyezett. Az elnök a rácson lévő kockacukrokra öntötte a magas alkoholtartalommal rendelkező rumot, és azt meggyújtotta. Amíg a láng fénye betöltötte a termet, a résztvevők elénekelték a „Krampampuli” című dalt. A nemes ital elfogyasztása alkalmat adott a szünet elrendelésére, amely igencsak aktuális volt a sörivás inverzének elvégzésére, no meg az asztalokon lévő üres üvegek kicserélésére.

A szünet után először *Kelemen Zoltán*, majd *Erős András* kért szót. Mindkettőjük mondanivalója tele volt tömény humorral, érdekes történetekkel. Majd az egyetemek képviselői is a pulpitus elé járultak, és vidám hozzászólásokkal köszönték meg a részvételi lehetőséget. A terem hangos volt a nevetéstől.

Az előadók tiszteletére mindenki fenéig itta a korsóját, majd az elnök emelkedett szólásra és kijelentette: „Úgy érdekelem, hogy elég vidámak vagyunk már, hogy nekivágjunk a firmaavatásnak. Utasítom a balekcsőszöket, fülüknél fogva vezessék ide az elnöki pulpitus elé a kipécézett delikvenszeket”. A balekcsőszök azonnal intézkedtek, és két egyént állítottak az elnök elé. Az egyik *Pintér Marcsi* (akinek a BKL 2016/5-6. számában jelent meg érdekesítő úti beszámolója), a másik *Schmidt Csaba* volt. A két delikvensnek sok vizsgakérdésre kellett válaszolni, amelyekre frappáns feleleteket adtak. Így nem volt akadály a keresztelői szertartás lebonyolításának.

Közeledve a szakestély végéhez, az elnök utasítást adott a „Szép az ifjúság”; a „Gaudeamus Igitur”; az „Erdész-, Kohász-, Bányászhimnusz” és a „Ballag már a vén diák” című dalok eléneklésére. A pislákoló gyertyafény mellett a komolyság, az egymáshoz tartozottság érzése lett úrrá mindenkin.

Ezek után a fények kigyulladtak, a hivatalos rend megszűnt, és elkezdődött a vidám éneklés, a maradék sörök elfogyasztása. Úgy 23 óra tájékon már egy nagy körben állt a társaság, és mindent beleadva harsányan énekelt. Mindent egybevetve: ez a szakestély is nagyon jól sikerült, találkozunk 2017-ben!

Sóki Imre

A Kőolaj-, Földgáz- és Vízbányászati Szakosztály vezetőségének évvértékelő ülése

A szakosztály vezetőségének 2016. december 8-án tartott évzáró ülésén a megjelent vezetőségi tagokat, az OMBKE ügyvezető igazgatóját, *dr. Gagyi Pálffy Andrást* és főtitkárát, *Kőrösi Tamást, Palásthy Györgyöt*, az SPE Magyarországi Tagozat elnökét és a MONTAN-PRESS Kft. ügyvezető igazgatóját, *Tóth Andrásné Molnár Zsolt* szakosztályelnök üdvözölte, külön kiemelve köszöntötte a 90. életévét betöltött *Barabás Lászlót*. Egyperces néma felállással tisztelegtünk elhunyt tagjaink és kollégáink (*dr. Gesztesi Gyula, Götz Tibor, Horváth István, Jászberényi Zsombor, dr. Kristóf Miklós, László Béla, dr. Németh Jenő, Placskó József, Szurmai Tibor*) emlékének.

Molnár Zsolt szakosztályelnökünk megnyitójában röviden összefoglalta az iparág, illetőleg a szakosztály 2016. évi fontosabb történéseit, kiemelte a herceghalmi „*Rétegszerkentés – Fókuszban a hidraulikus repesztés*” c. konferenciát (szeptember 20-21.), a MOGIM által szervezett Papp Simon Népfőiskolai Tagozat rendezvényeit, a nagylengyeli szénhidrogén bányászat 65 éves és a szakosztály megalakulásának 75 éves jubileumi rendezvényeit, valamint a hagyományápolási tevékenységünket. Felsorolta a 2017. év egyesületi és szakosztályi fontosabb feladatait, köztük több évfordulót (BKL 150., az OMBKE 125., SPE Magyar Tagozat 25., az ipari méretű hazai CH-termelés 80., a hajdúszoboszlói termelés 55. évforduló), a 3. Nemzetközi Olaj- és Gázipari Konferencia (október 4-6.). Szaklapunk beintegrálását a BKL Bányászatba eredményesnek ítélte meg, ezt tükrözték a beérkező vélemények is.

Nagy Gábor szakosztálytitkár bejelentette, hogy az egykori Horizont-csoport megszűnt, tagjai a budapesti és a vidéki helyi szervezetekbe „igazoltak át”. A Földgázszállítási Szakcsoport képviselőjében röviden beszámolt a 2016. év eseményeiről (40 éves a városföldi és 15 éves a hajdúszoboszlói kompresszorállomás, EMT konferencia) és a 2017. évi évfordulókról (Összefogás II. gázvezeték építésének 30., a HAG vezeték befejezésének 20. évfordulója).

A 2016. év végi taglétszámunk 330 fő. A sajnálatos elhalálozások miatti 6 fős csökkenést az új belépések sem tudták ellensúlyozni.

Pénzügyi helyzet: Egyéni tagdíjak befizetése 91%-ban teljesült. A pártoló tagjainktól kapott összegek az előző évhez viszonyítva ismét csökkentek. Mivel a BKL Kőolaj és Földgáz lap megjelentetéséhez a MOL Nyrt.-től a korábbiaknál jóval kevesebb összeget (2,5 Mft-ot) kaptunk, az Egyesület Választmánya a BKL Bányászat és a BKL Kőolaj és Földgáz lapok összevont megjelentetéséről döntött. (Ennek ellenére így is 1,5 Mft-tal több a laprészünk költsége.) Gazdálkodásunk várhatóan csekély pozitívummal zárul.

Kiegészítés *id. Ősz Árpádtól*: Meg kell keresni az újonnan alakult vagy átalakult olajipari cégeket a szakosztályi munka támogatása érdekében.

Beszámoló az OMBKE Történelmi Bizottságban végzett munkáról a TB elnökének, *Tóth Jánosnak* a megbízása alapján: *Csath Béla* vasokleveles bányamérnök adott rövid tájékoztatást. MOGIM gyűjteményének gyarapodásáról (Kanizsa-300 fűrtorony, Szent Borbála-szobor, korszerű új

oktató- és bemutatóterem létesítése), pályázati tevékenységről (22. Történelmi Pályázat kiírása és értékelése, egyéb különféle pályázatokon való részvétel), a múzeum keretében működő Papp Simon Népfőiskola Tagozat rendezvényeiről, családi, iskolai programok szervezéséről és befogadásáról, iparági ünnepi események rendezésében, kiállítások összeállításában való közreműködésről szolt.

A helyi szervezetek és szakcsoportok munkájáról és jövő évi terveiről adott rövid tájékoztatást *Pugner Sándor* (Alföldi Helyi Szervezet) – az éves tervük sikeresen teljesült. Kiemelte a herceghalmi konferencia szervezésében való közreműködést, 2017-ben a bükkszéki 80. és a hajdúszoboszlói 55., a GEOINFORM Kft. 40. évfordulók megünneplése; *Müller János* (Budapesti Helyi szervezet) – a BOKK (Budapesti Olajosok Köre) közös szakmai napok rendezése, kirándulás szervezése a 80. évforduló alkalmából stb.; *Török Károly* (Dunántúli Helyi Szervezet) – Nagylengyeli 65, illetve 75 éves rendezvények, NOK összejövetelek, EMT konferencián és Selmecebányai Szalamanderen való részvétel, 2017. évi tervek: a budafai CH-termelés 80. évfordulója, NOK támogatása, brennbergbányai szakosztály, a területen működő cégek – OILTECH, Pannon Mérnöki Iroda stb. bemutatása; *Horányi István* (Vízbányászati Helyi Szervezet) – 2016-ban 4 szakmai előadás és sikeres jubileumi bauxitbányászati rendezvény szervezésében való közreműködés, 2017-ben szakmai napokat terveznek.

Dr. Gagyi Pálffy András ügyvezető igazgató: Az egyesület gazdasági eredménye várhatóan nullszaldós lesz. A KFVSz pozitívan zárta az évet. Felhívta a figyelmet a 2017. évi egyesületi nagyrendezvényekre: „Jó Szerencsét! Emlékév”; 125 éves az OMBKE (107. közgyűlés Tatabányán: május 27., választmányi ülés és ünnep Selmecebányán: július 23-24. Ünnepi kiadvány: még nem történt döntés a jubileumi kiadvány formájáról – könyv vagy csak BKL különszám lesz); EMT konferencia, bányász szakmai konferenciák. A 2017. évi rendezvények terveit mielőbb adjuk le, hogy egyesületi szinten egyeztetni lehessen. A BKL lapok összevontását kedvezően fogadták, pénzügyi miatt 2016-ban 5 számot jelentettek csak meg.

Palásthy György az SPE Magyar Tagozatának munkájáról és jövő évi terveiről beszélt. Végezetül *Molnár Zsolt* szakosztályelnökünk köszönetet mondott a sikeres egyesületi munkáért a közreműködőknek. A vezetőségi ülés kötetlen eszmecserevel zárult.

(dé)

A felhagyott külfejtési bányatárségek újrahaznosítása

Az OMBKE Mátraaljai Szervezet Lignit Baráti Körének szervezésében 2016. november 8-án Gyöngyösön a Bányász Szakszervezet székházában *dr. Derekas Barnabás* stratégiai igazgató tartott előadást „A felhagyott külfejtési bányatárségek újrahaznosítása” címmel.

Jelen sorok írója gratulált *dr. Derekas Barnabásnak*, aki a Freibergi Egyetemen kapott bányamérnöki oklevelet, és 2015-ben Budapesten megkapta a jogi diplomát is. Mindnyájunk nevében sok sikert, jó egészséget kívánunk *dr. Derekas Barnabás* stratégiai igazgatónak.

Az előadás röviden szólt az ecsédi külfejtésről, ahol több mint 30 évig bányásztak lignitet a Lőrinci Erőmű részére. Itt szereztek tapasztalatokat a későbbi visontai és bükkábrányi nagy külfejtések műveléséhez.

Németországban elhasznált, de még működő, vasúton mozgó vedersoros kotrókat, lánctalpas marótárcsás kotrókat, különböző dózereket hoztak Ecsédre, ahol azokat német szakemberek közreműködésével szerelték össze és állították termelésbe. A Petőfibánya-környéki mélybányákból kinyert lignit fejtési költsége nagyobb volt a külfejtőből termelt ligniténél, mégis a Lőrinci Erőműben szívesebben használták.

Kihangsúlyozta, hogy az ecsédi külfejtéses bányák újrahasznosítását példamutatóan végezték el. Az ecsédi külfejtésen valószínűsítették meg, különböző mezőgazdasági kutatóintézetek bevonásával, az újrahasznosítás sikeres megoldását. A külfejtés felhagyott területein létrehozott szántó és egyéb mezőgazdasági művelésű területek híresek lettek az árpa-, búza-, kukorica-, zab- stb. termésekről, de kialakult a különféle helyi szőlőfajták termelése is. Keresett lett a rizling, csaszla, kékfankos és egyéb szőlőfélék, amelyekből kiváló borokat készítettek.

A külfejtés véggödörében felgyülemlt vizek lehetővé tették halastavak kialakítását, amelyeket a mai napig horgásparadicsomként tartanak számon.

Dr. Derekas Barnabás és dr. Szabó Imre

Tulajdonképpen leszögezhetjük, hogy Ecséd volt a Mátra-Bükkalja külfejtéses lignitbányászat bölcsője.

1957-ben elkezdődött a visontai külfejtés elővíztelenítése is. A kutatás több mint 180 millió t kiváló minőségű, külfejtési technológiával kitermelhető lignitet eredményezett a visontai 800 MW teljesítményű erőmű számára.

Az 1958-1961-es években a külfejtési munkák előkészítése a terület víztelenítésével indult meg. A keletnémet külfejtési szakemberektől vettük át az ötletet a víztelenítésre. A tervezett külfejtés alatt 2,5x2,5 m szelvényű több km hosszú vágot hajtottak ki. A vágotokból a fedőben felfűrt lyukakon keresztül sikerült a kezdeti időszakban a terület szinte 100%-os víztelenítése. Ezzel 1963-ban biztosították a Német Demokratikus Köztársaságból importált merítéklétrás és vedersoros kotrók üzembe állítását is. Ünnepléses keretek között átadták az évente 7,6 millió t lignittermelő külfejtést és a 800 MW-os teljesítményű erőművet.

A visontai külfejtést számos országból érkezett szakemberek tekintették meg, és mindenki elismeréssel nyilatkozott mind a kialakított fejtési rendszerekről, mind a fejtési mó-

dokról. Itt kell megemlíteni, hogy az 1970-es év a külfejtési időszak szomorú éve is volt, ugyanis a beruházási programban szerepelt Visonta község áttelepítése egy szomszédos területre „Új Visonta” néven és a falu alatt lévő jó minőségű 25 millió tonna lignit kitermelése. Sajnos a „klérus” és az akkori megyei pártbizottság a tervet megghiúsította, a falu megmaradt, alatta a kiváló minőségű 25 millió tonna szénnel.

Így nyitották meg a Ny-i bányát, amelynek kitermelési költsége jóval nagyobb volt. Ma már elmondhatjuk – mindezek ellenére – hogy a visontai külfejtés a hozzá fűzött reményeket beváltotta.

Részletesebben szólt az előadó a K-I. hányó és a Ny-i bánya bezárásáról. Visonta falu mellett a K-i I. bánya felhagyása oly mértékben sikerült, hogy ha egy kívülálló ember elmegy mellette vagy ha valaki helikopterről végignézi, eszébe sem jut, hogy itt 10 egynéhány évvel ezelőtt külfejtés volt. Gyönyörű szántóföldi növények – búza, rozs, kukorica, árpa stb. – és szőlőültetvények gyönyörködtek az ember szemét.

A rekultiváció, újrahasznosítás kezdeti időszakában, az 1975-1980-as években a bányüzem létrehozott egy „rekultivációs” üzemet a Tévény tanya területén, ahol tudományos alapossággal foglalkoztak a külfejtési területek elméleti és gyakorlati újrahasznosításával.

A Ny-i bánya befejezésekor a véggödörbe felgyülemlt víz – hasonlóan Ecsédhez – lehetővé tette szép halastó kialakítását. A felhagyott területeket a tájhoz illő fákkal ültették be, meghonosodott a fenyő, nyár stb. A Mátrában jellegzetes állatfajták is megjelentek a felhagyott Ny-i bányában: szarvas, őz, muflon stb. a vadászok nagy öröme.

Megemlítette az előadó, hogy ipari célú erdőtelepítések is vannak, amelyeket az erőműben tüzelnek el.

A nagyon sok kísérlet, áldozatos munka meghozta gyümölcsét, és ma elmondható, hogy a külfejtéses bányák újrahasznosítását sikeresen megoldottuk.

Hasonló módon kívánunk eljárni mind a visontai, mind a bükkábrányi felhagyott külfejtési területek újrahasznosításánál is.

Az előadást a hallgatóság nagy tapsal köszönte meg. Az előadáshoz hozzászóltak, ill. kérdéseket tettek fel a következők: *Oláh Sándor, Pribula Nándor, Telek Sándor, Tóser Balázs, Laborczy Györgyné, Kevés József, Szűcs János, Tóth József, dr. Szabó Imre, Hamza Jenő, Fazekas Miklós, Molnár Imre.*

Dr. Szabó Imre

A Lignit Baráti Kör évadzáró ülése Gyöngyösön

Az OMBKE Mátraaljai Szervezet Lignit Baráti Köre 2016. december 13-án tartotta évadzáró ülését. Ez évben a programban betervezett 8 összejövetel – ebből 6 előadás volt, 2 pedig egyéb rendezvény – mind megvalósult, amelyeket a BKL Bányászatban, mint hírvagyot meg is jelentetjük. A rövid éves értékelés után *Morvai László* ügyvezető igazgató és *Hamza Jenő* ny. igazgató „A várjárási helyzete 2016-ban” címmel tartottak tájékoztatót. *Morvai László* elmondta, hogy a képzés központja Lőrinciben van a gimnázium épületében. Kiemelt képzés címen az iskola az államtól 900.000 Ft/fő/év támogatást kap.

Vájárképzés (2 évfolyam) 9-10 fő, bányaművelő első évfolyam 12 fő, bányaiipari technikus 9 fő, külszíni bányász szakmunkásképzés (540 óra) 11 fő. Elmondta, hogy milyen tantárgyak vannak, többek között: munkahelyi egészség és biztonság, elsősegélynyújtás, környezetvédelem, munkahelyi ismeretek, tűzvédelem, bányászati alapok, geológia, villamosságtan stb. Beszélt arról, hogyan történik az osztályozás, a számonkérés, és milyen a fiatalok hozzáállása a képzéshez. Nehezen szokták a tanulók a fegyelmet és a „tanulást”. A fiatalok az utóbbi időben jobban odafigyelnek és kezdenek szorgalmasak lenni, mert a kapott jegyek alapján ösztöndíjat is kapnak. Ez az anyagi ösztönzés pozitív előrelépést jelent.

Morvai László előadását kiegészítette Hamza Jenő, aki a gyakorlati képzéssel foglalkozott. Elmondta, hogy Visontán,

Bükkábrányban az elméleti oktatást kiegészíti a gyakorlati foglalkozás. A külfejtési szakemberek, mérnökök, technikusok a szalagfejeknél, műhelyekben, a külfejtési nagyberendezéseknél mindent megmutatnak a tanulóknak. A gyakorlati ismertetés kb. 4 hónapot vesz igénybe. Geológiai ismereteket, tűzvédelmet, elsősegélynyújtást is tanulnak. Mindkét előadó sok érdekes epizódot mondott el az elméleti és gyakorlati képzésről, egyébként mindketten részt vesznek mind az elméleti, mind a gyakorlati képzésben. A sikeres előadásokat a hallgatóság nagyra értékelte, és megtapsolták az előadókat.

Hozzászóltak, illetve kérdéseket tettek fel a következők: *Lavrincz József, Bolla Dezső, Katona Zsigmond, Kevés József, dr. Szabó Imre, Pribula Nándor, Gubis János, Oláh Sándor, Tösér Balázs.*

Dr. Szabó Imre

Köszöntjük Tagtársainkat születésnapjukon!

Dr. Martos Ferencné dr. okl. gépészmérnök, közgazdász január 1-én töltötte be 95-ik életévét.

Major Géza okl. geológusmérnök január 1-jén töltötte be 80-ik életévét.

Somogyi József okl. bányamérnök január 10-én töltötte be 70-ik életévét.

Dr. Földessy János okl. geológus január 10-én töltötte be 70-ik életévét.

Matyók László okl. gépészmérnök, okl. gazdasági mérnök január 15-én töltötte be 75-ik életévét.

Galicz Gergely okl. geológusmérnök január 15-én töltötte be 70-ik életévét.

Jesch Aladár okl. gépészmérnök január 18-án töltötte be 95-ik életévét.

Dr. Adorján Barna orvos január 18-án töltötte be 85-ik életévét.

Sallay Árpád okl. bányamérnök január 19-én töltötte be 85-ik életévét.

Farkas Sándor György okl. bányamérnök január 26-án töltötte be 75-ik életévét.

Matolcsi Géza okl. bányagépészmérnök január 27-én töltötte be 70-ik életévét.

Madár Gyula bányatechnikus február 10-én töltötte be 70-ik életévét.

Somogyvári Imre okl. bányamérnök február 11-én töltötte be 90-ik életévét.

Genge Ágnes okl. üzemgazdász február 15-én töltötte be 75-ik életévét.

Jászai Sándor okl. geológus, közgazdasági szakokleveles mérnök február 16-án töltötte be 70-ik életévét.

Horváth István okl. bányagépészmérnök február 23-án töltötte be 70-ik életévét.

Vas László okl. bányamérnök február 25-én töltötte be 70-ik életévét.

Kádár Béla okl. vegyipari gépészmérnök február 26-án töltötte be 70-ik életévét.

Oláh Sándor bányatechnikus február 27-én töltötte be 75-ik életévét.

Sasvári Antal okl. bányamérnök február 27-én töltötte be 80-ik életévét.

Ezúton gratulálunk tisztelt Tagtársainknak, kívánunk még sok boldog születésnapot, jó egészséget és jó szerencsét!

*Dr. Martos
Ferencné dr.*

Major Géza

Somogyi József

Dr. Földessy János

Matyók László